

RENÉSZET–TUDOMÁNY–AKTUALITÁSOK
A RENÉSZETTUDOMÁNY A FIATAL KUTATÓK SZEMÉVEL

– ABSZTRAKT KÖTET –
2022

RENÉSZET-TUDOMÁNY-AKTUALITÁSOK - 2022

A rendészettudomány a fiatal kutatók szemével

ABSZTRAKT KÖTET

Doktoranduszok Országos Szövetsége
Rendészettudományi Osztály
Budapest

Lektorok:

Professzor Dr. Sallai János r. ezredes,
Dr. Balla József PhD r. ezredes,
Dr. Szendrei Ferenc r. ezredes,
dr. Simon Béla r. alezredes
Kudar Mariann (angol nyelvi lektor)

Szerkesztők:

Baráth Noémi Emőke
Mezei József

Doktoranduszok Országos Szövetsége Kiadó
ISBN: 978-615-82054-6-7

Tartalom

Integrált rendészettudományi szekció	4
Baráth Noémi Emőke: Emberölés a 18. születésnap előtt - Homicide before the 18th birthday. Analysis of the period between harassment and murder	4
dr. Németh Ágota: A bűnügyi elemzés szerepe a bűnüldöző szervek tevékenységében - The role of criminal analysis in the activities of law enforcement agencies	6
Dr. Nyeste Péter: A rendészettudomány és a bűnügyi hírszerzés - Police Science and Criminal Intelligence	7
Mezei József: A Belügyminisztérium Kémelhárító Csoportfőnökségének „hálózata” az 1975-1985 közötti időszakban - "Network" of the Anti-Spy Group Headquarters of the Ministry of the Interior in the period 1975-1985	8
Határigazgatás szekció	10
Herczeg Mónika: A tagállamok legkülső régióinak kapcsolata a Schengeni térséggel - Relations between the outermost regions of the Member States with the Schengen	10
Kovács Gábor: A pilóta nélküli repülő eszközök (drón) határőrizeti alkalmazásának lehetőségei - The potential of unmanned aerial vehicles (drones) for border surveillance... ..	11
Suhajda Attila: Szélsőséges csoportok és a migráció kapcsolata Ausztriában - Relationship between extremist groups and migration in Austria	12
Urbán Ferenc: Az ukrajnai konfliktus hatása az európai menekültügyi rendszerre - The impact of the conflict in Ukraine on the European asylum system	13
Zsákai Lénárd: A schengeni értékelési mechanizmus reformja - Reform of the Schengen evaluation mechanism	15
Nemzetközi rendészeti aktualitások szekció	17
Hakim Alasgarov: Role Public-Private Partnership in developing smart cities: The case of Azerbaijan	17
Ivanics Zsófia: Szelektív körkép a fogvatartotti munkáltatás európai rendszereiről és gyakorlatairól - Selective overview of prison labour systems and practices in Europe	18
dr. Pék Richárd Tamás: A koronavírus járvány és terrorizmus az Európai Unióban - COVID-19 pandemic and terrorism in the European Union	19
Tamás Szintia: Magyarország és Lengyelország kereskedelmi kapcsolatai - Trade relations between Hungary and Poland	20
Digitális forradalom a rendészettudományban szekció	23
Bak Gerda – Reicher Regina: A vállalkozások és a digitális fejlődés - Business and digital development	23
dr. Bánáti Tibor: Az OSINT tevékenység alkalmazása a bűnügyi munkában - Application of OSINT activity in criminal work	24
Erdélyi Katalin: Elektronikus kézírásvizsgálati jegyzőkönyv - Electronic report for examination of handwriting	26
Jagodics Ibolya: XXI. századi social engineering visszaélések - 21st century social engineering abuses	27

Integrált rendészettudományi szekció

Baráth Noémi Emőke: Emberölés a 18. születésnap előtt - Homicide before the 18th birthday. Analysis of the period between harassment and murder

Nemzeti Közsolgálati Egyetem Kriminálpszichológia Kutatóműhely, tudományos segédmunkatárs

barath.noemi.emoke@uni-nke.hu

Az előadásban a fiatalok között a gyilkosságot elkövetőkön van a fókusz. Elemzem a hazai és a nemzetközi statisztikákat, amelyek a nevezett bűncselekmények tekintetében eltéréseket mutatnak. Arra keresem a választ, hogy milyen mozzanatai voltak egy kiválasztott gyilkosságnak, melynek a szakaszait vizsgálva láthatóvá válik az agresszióspirál teljes vonulata. Az elemzés során kirajzolódik, hogy a zaklatás és a gyilkosság közötti időszak és eseménysorozat milyen mértékben vetítette előre ezt a végkifejletet. Ezeknek a mozzanatoknak az ismerete hozzájárulhat egy hatékony bűnmegelőzési stratégiai pillér kidolgozásához is.

Kulcsszavak: gyilkosság, zaklatás, fiatalok, agresszióspirál, bűnmegelőzés

I analyze domestic and international statistics that show differences in terms of these crimes. I am looking for the answer to what were the moments of a selected murder, the stages of which reveal the full range of the spiral of aggression. The analysis highlights the extent to which the period and series of events between the harassment and the murder projected this end result. Knowledge of these moments can also contribute to the development of an effective strategic pillar for crime prevention.

Keywords: murder, harassment, juvenile, spiral of aggression, crime prevention.

dr. Kovács Szitkay Eszter: Az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés koncepciója az elméletben és a gyakorlatban: szemelvények egy kutatás eredményeiből - The concept of access to justice in theory and practice: excerpts from the results of a research

Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Doktori Iskola / TK Jogtudományi Intézet

eszter.kovaacs@gmail.com

Az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés koncepciója egy olyan dinamikus és sokszínű területet jelöl ki, melynek fókuszában olyan kérdések állnak, mint hogy kik és hogyan is férnek hozzá, illetve milyen akadályokkal szembesülnek e hozzáférés során. E gyakorlati kérdésekkel párhuzamosan a konceptualizáció is kiemelt figyelmet érdemel, így az igazságszolgáltatás szűkebb, tágabb kereteinek, illetve magának a hozzáférésnek az értelmezése, hiszen a gyakorlat tapasztalatainak értékelése ezek mentén történik. Az előadás e kérdésekre alapozva egyrészt e koncepció elméleti bemutatásával foglalkozik, majd egy, a szerző által elvégzett kutatás eredményét mutatja be, melynek célja az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés feltérképezése empirikus vizsgálattal sérülékeny és nem sérülékeny csoportok körében, a COVID—19-pandémia időszakát is felölelve. A kutatás nyolc szakértői interjún keresztül mutatja be a vulnerábilis csoportokhoz tartozók, és ilyen csoporthoz nem tartozók tapasztalatait. Az eredmények a szakirodalommal egybecsengően jelzik az irányokat: a hozzáférés összességében nem jellemezhető gördülékenynek, az akadályok köre roppant széleskörű, csoportonként is eltér, melyeken a COVID—19-pandémia érdemben nem változtatott, sokkal inkább a már meglévő akadályok kiélesedése figyelhető meg.

Kulcsszavak: igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés, akadályok, sérülékeny csoportok, COVID–19-pandémia.

The concept of access to justice is a dynamic and diverse field, focusing on issues such as who and how they access it, and what barriers they face in doing so. Alongside these practical issues, conceptualisation is also of particular interest, so that the narrower and broader frameworks of justice and the access itself, as the experience of practice is evaluated based on them. Drawing on these issues, the presentation will firstly provide a theoretical introduction to this conceptualisation, and then presents the results of a research conducted by the presenter, which is aimed to map out access to justice through empirical research among vulnerable and non-vulnerable groups, also looking at the period of the COVID--19-pandemic. The research

presents the experiences of those belonging to vulnerable groups and those not belonging to vulnerable groups through eight expert interviews. The results show trends consistent with the literature: by and large access is not smooth, the range of barriers is very broad and varies between groups, which have not changed significantly during the COVID—19-pandemic, but rather deepened the already existing barriers.

Keywords: access to justice, barriers, vulnerable groups, COVID—19-pandemic

dr. Németh Ágota: A bűnügyi elemzés szerepe a bűnüldöző szervek tevékenységében - The role of criminal analysis in the activities of law enforcement agencies

Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Doktori Iskola

nemeth.agota@uni-nke.hu

A tanulmány először a XX. században a bűnözés szerkezetének és dinamikájának változását ismertetve felvázolja, milyen okok idézték elő, hogy igény merült fel az állami szervek részéről a bűnözés kontrolljára, mely elvezetett a bűnelemzői tevékenység kialakulásához. Ezt követően a bűnügyi elemzés fejlődésével és rendészeti tudományokkal való kapcsolatával foglalkozom. Bemutatom, hogy milyen elemzési módszerek, technikák alakultak ki, azok milyen mértékben és hogyan fejlődnek napjainkban. Ezt követően az egyes bűnelemzési formák ismertetésével foglalkozom, megvizsgálva, hogy azokat a nyomozó hatóságok a napi tevékenységük során milyen esetekben alkalmazzák, külön elemezve azt, mikor kerül sor azok kombinált alkalmazására. A lehetőségek határán belül kitérek a nemzetbiztonsági szolgálatok által folytatott elemzői tevékenységre is, különösen azokra a területekre, melyek a bűnüldöző munkát segítik, támogatják. Végezetül foglalkozom a bűnügyi elemzés alkalmazásának gyakorlati problémáival. A tanulmány végén összefoglalom, hogy az elemzés mekkora szegmensét alkotja a bűnüldöző munkának. Javaslatokat fogalmazok meg, hogy a jövőben hogyan lehet a bűnügyi elemző tevékenységet még hatékonyabbá tenni.

Kulcsszavak: rendészet, tudomány, bűnügyi elemzés, oktatás, hatékonyság

The study first outlines the changing structure and dynamics of crime in the twentieth century, outlining the reasons that led to the need for public authorities to control crime, which led to the development of the activity of crime analysis. I will then turn to the development of criminal

analysis and its relationship to law enforcement. I will show what analytical methods and techniques have developed, to what extent and how they are evolving nowadays. I then turn to the description of each form of crime analysis, examining the cases in which it is used by the investigating authorities in their day-to-day activities, with a separate analysis of when it is used in combination. As far as possible, I will also cover the analytical work carried out by the national security services, especially in the areas that support and assist law enforcement work. Finally, I address the practical problems of applying criminal analysis. At the end of the study, I will summarise how much analysis is part of law enforcement work. I will make suggestions on how to make criminal analysis even more effective in the future.

Keywords: law enforcement, science, criminal analysis, education, efficiencyKároli

egfelel.

Dr. Nyeste Péter: A rendészettudomány és a bűnügyi hírszerzés - Police Science and Criminal Intelligence

Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar

nyeste.peter@uni-nke.hu

Tanulmányomban először a rendészeti közjog XIX-XX. századi klasszikusainak a titkos felderítéssel kapcsolatos nézeteit tekintem át, különös tekintettel Fekete Gyula, Concha Győző, és Tomcsányi Móricz rendészeti rendszereinek elméletére. Ezt követően a bűnügyi hírszerzés szakmatörténeti fejlődésével foglalkozom, melynek során áttekintem a bűnügyi felderítés jogi szabályozását a második világháborút megelőzően és a szovjet mintájú államberendezkedési rendszerben. Áttekintem a bűnügyi hírszerzés XIX. és XX. századi gyakorlati alkalmazásának a lehetőségeit. A tanulmányomban kitérek a hazai rendészettudomány kialakulásának a folyamatára, a bűnügyi hírszerzés helyére, szerepére a rendészettudomány rendszerében. Elemzem a bűnügyi hírszerzés rendészeti felsőoktatásában történő oktatásnak a változásait, bemutatom az új trendeket, tantárgyakat, szakirányokat a bűnügyi hírszerzés oktatási struktúrájában. Végezetül foglalkozom a bűnügyi hírszerzés aktuális helyzetével, gyakorlati problémákkal és a gyakorlatban kialakult szervezeti megoldásokat is megvizsgálom összehasonlítva azokat egyes nemzetközi példákkal a cikkemben. Javaslatokat fogalmazok meg a bűnügyi hírszerzés oktatásának a hatékonyságával kapcsolatban.

Kulcsszavak: rendészet, tudomány, bűnügyi hírszerzés, oktatás, hatékonyság

In my study, I first review the views of the classics of law enforcement in the 19th and 20th centuries on secret intelligence, with special reference to the theory of the law enforcement systems of Gyula Fekete, Győző Concha, and Móricz Tomcsányi. Following this, I deal with the professional development of criminal intelligence, during which I review the legal regulation of criminal intelligence before the Second World War and in the Soviet-style state system. I review the possibilities of the practical application of criminal intelligence in the 19th and 20th centuries. In my study I will cover the process of the development of Hungarian police science, the place and role of criminal intelligence in the system of police science. I analyze the changes in the education of law enforcement higher education in criminal intelligence, I present the new trends, subjects and specializations in the educational structure of criminal intelligence. Finally, I deal with the current situation of criminal intelligence, practical problems and I also examine the organizational solutions that have developed in practice by comparing them with some international examples in my article. I make suggestions about the effectiveness of criminal intelligence education.

Keywords: law enforcement, science, criminal intelligence, education, efficiency

Mezei József: A Belügyminisztérium Kémelhárító Csoportfőnökségének „hálózata” az 1975-1985 közötti időszakban - "Network" of the Anti-Spy Group Headquarters of the Ministry of the Interior in the period 1975-1985

Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Doktori Iskola

mezei.jozsef@uni-nke.hu

A titkosszolgálatok feladatai a hírszerzés; az elhárítás, az összegyűjtött információk elemzése, értékelése, azokból a kormányzat számára tájékoztatók készítése és a fedett műveletek végrehajtása.¹ Ezek közül bármelyiket is nézzük, az közvetlen és szoros kapcsolatban van az információgyűjtéssel. A titkosszolgálatok több forrásból gyűjtenek adatokat amelybe beletartoznak a nyílt források; a technikai eszközökkel végrehajtott adatgyűjtés; a más speciális szervekkel való közös munka, információcsere; végül, de nem utolsó sorban a

¹ Carl J Jensen, David H McElreath, és Melissa Graves, *Bevezetés a hírszerzésbe* (Budapest: Antall József Tudásközpont, 2017), 29.

titkosszolgálatokkal együttműködő személyek.² Ez utóbbi, amelyet manapság az angolszász elnevezés alapján HUMINT-ként³ azonosítanak, a felderítés hatezer évvel ezelőtti megjelenése óta fő eszköze a titkosszolgálatoknak. A második világháborút követő időszakban a magyar állambiztonsági szervek is kiemelten kezelték a munkájukat segítő személyeket. Jelen tanulmányban a Belügyminisztérium Kémelhárító Csoportfőnökség, a BM III/II. által foglalkoztatott „hálózat”⁴-ot fogom bemutatni az 1975-1985 közötti időszakban. Ennek során a szervezett által készített éves nyilvántartási jelentésekben rögzített adatokat elemzem, értékelem. Ismerettem például a foglalkoztatott személyek funkcióit, képzettségüket és a kémelhárítás szempontjából egyéb lényeges adataikat, mint például az állampolgárságukat, idegennyelv ismeretüket.

Kulcsszavak: állambiztonság, titkosszolgálat, hidegháború, kémelhárítás, hálózat

The intelligence services are responsible for intelligence; counter-espionage, information analysis, evaluation, government briefing and execution of covert operations. These are directly and closely related to the collection of information. Secret services collect data from several sources, including open sources, data collection by technical means, cooperation with other secret services, and last but not least, those who cooperate with the secret services. The latter's name has now been identified as HUMINT, the main tool of the intelligence services since the introduction of reconnaissance six thousand years ago. In the period after the Second World War, the Hungarian state security agencies also gave priority to those who helped them with their work. In the present study, I will present the network employed by the Counter-espionage Group Headquarters of the Ministry of the Interior for the period 1975-1985. I analyze and evaluate the data recorded in the annual reports. I describe the function and qualifications of the employed persons and the data relevant to counter-espionage, such as their citizenship, education and knowledge of a foreign language.

Keywords: state security, secret service, Cold War, espionage, counter-espionage

² „A hírszerzés forrásai”, elérés 2022. március 25., <http://www.mkih.hu/a-hirszerzes-forrasai.html>.

³ Boda József, *Rendészettudományi szaklexikon* (Budapest: Dialóg Campus, 2019), 264.

⁴ „hálózat: az állambiztonsági szervek titkos segítőitársainak összessége. Fő eszköz, amelynek tagjai az állambiztonsági szervek vezetésével és irányításával a szervezetszerű titkos együttműködés keretében vesznek részt a Magyar Népköztársaság védelmének erősítéséhez szükséges információk megszerzésében, a titkos operatív intézkedések végrehajtásában, a külső és a belső ellenség aknamunkájának felderítésében, megelőzésében és megszakításában. — Tagjait az állambiztonsági szervekhez fűződő munkakapcsolatuk alapján minősítjük.” – Forrás: Gergely Attila, *ÁBTL AB 842, 13-68/115/76, Állambiztonsági Értelmező Kéziszótár*, (Budapest: BM Könyvkiadó, 1980), 34.

Határigazgatás szekció

Herczeg Mónika: A tagállamok legkülső régióinak kapcsolata a Schengeni térséggel - Relations between the outermost regions of the Member States with the Schengen

Nemzeti Közszerológati Egyetem Rendészettudományi Doktori Iskola

monika.herczeg.@bm.gov.hu

Az Európai Unió tagállamainak egyes területei földrajzi megközelítésben nem tartoznak az európai kontinenshez. Ezek az ún. legkülső régiók az európai szárazföldtől való távolságuk ellenére is az Európai Unió szerves részét képezik, ebből következően az uniós vívmányok ezeken a területeken is teljes mértékben alkalmazandók. Mivel a sajátos geográfiai elhelyezkedésből adódóan néhány nehézséggel is szembe kell nézniük, ezért az uniós politikát is a területek egyedi helyzetéhez kellett igazítani. A tanulmány célja, hogy a személyek szabad mozgásával kapcsolatban bemutassa az ezekre a területekre vonatkozó eltéréseket. Az értekezés arra keresi a választ, hogy a harmadik országok állampolgárai és a más tagállamokból származó uniós polgárok szabadon mozoghatnak-e ezeken a területeken, illetve milyen eltérések vannak a személyek szabad mozgásának közös rendszerétől. A közlemény az Európai Unió létrehozásáról szóló szerződés, az egyes tagállamok csatlakozási szerződésai és jegyzőkönyvei, valamint a schengeni joganyag elemzésével tárja fel az összefüggéseket. A tanulmány rávilágít arra, hogy az EU tagállamok és az azokhoz tartozó területek schengeni térséghez való viszonyának eltérő státuszát alapvetően az egyes területek történelmi múltja, geopolitikai elhelyezkedése, az eltérő gazdasági érdekek eredményezték.

Kulcsszavak: Uniós jog, schengen acquis, határellenőrzés, legkülső régiók, személyek szabad mozgása

Some areas of the European Union Member States are not geographically part of the European continent. The so-called outermost regions, despite their distance from the European mainland, are an integral part of the European Union and therefore the EU acquis is fully applicable in these territories. However, they also face some difficulties due to this particular geographical situation and EU policy has had to be adapted to their specific situation. The aim of this study

is to illustrate the differences in the free movement of persons in these areas. The study seeks to answer the question of whether third-country nationals and EU citizens from other Member States can move freely in these areas and what the differences are with the common system of free movement of persons. It explores the context by analysing the Treaty establishing the European Union, the accession treaties and protocols of the individual Member States and the Schengen acquis. The study shows that the different status of the EU Member States and their territories in relation to the Schengen area is essentially the result of their historical past, their geopolitical location and their different economic interests.

Keywords: EU Law, Schengen Acquis, border control, outermost region, free movement of persons

Kovács Gábor: A pilóta nélküli repülő eszközök (drón) határőrizeti alkalmazásának lehetőségei - The potential of unmanned aerial vehicles (drones) for border surveillance

Óbudai Egyetem Biztonságtudományi Doktori Iskola

gabor.k93@gmail.com

Hazánk, mint a második legnagyobb schengeni külső határszakasszal rendelkező schengen tagország, kiemelten fontos határőrizeti feladatokat lát el. A tömeges méretű illegális migráció elleni fellépés elsődlegesen a magyar-szerb határviszonylatban jelentkezik. A határszakaszon megvalósuló határőrizeti rendszer alapját képezi az élőerős alkalmazással egy rendszerben működtetett, korszerű technikai vívmányok igénybevétele. Amelyek közül fontos feladatot kapnak az észlelést, figyelést segítő eszközök és műszaki-technikai berendezések. Ezek közül egyre nagyobb jelentőséggel bírnak a pilóta nélküli repülő eszközök, amelyek alkalmazása egyre inkább megszokott a határőrizetben. A tanulmány bemutatja a hazai és néhány külföldi államban, a határőrizeti feladatok ellátása során alkalmazott pilóta nélküli repülő eszközök eddigi fejlődését, a jelenleg alkalmazott rendszereket, azok további fejlesztésének lehetőségeit. A határrendészeti feladatokat ellátó állomány létszáma véges, a hatékonyság növelésére minden lehetőséget meg kell vizsgálni. A tanulmány arra keresi a választ, hogy ezen eszközök, berendezések igénybevétele milyen mértékben hat az erő-eszköz összpontosítás elvének érvényesülésére. Mi módon növelhető a határőrizeti rendszer hatékonysága.

Kulcsszavak: határőrizet, schengeni térség kihívásai, pilóta nélküli repülőeszközök, drone, erőeszköz hatékony felhasználása

As the second largest Schengen member state with an external border section, Hungary has a very important border surveillance role. The fight against illegal migration is primarily focused on the Hungarian-Serbian border. The border surveillance system in the border section is based on the use of modern technical equipment, operated in a system with manpower. Among these, in this modern technologies the important role is detection, surveillance and technical equipment. During the last period, unmanned aerial vehicles are of growing importance and their use is becoming increasingly common in border surveillance.

The study describes the development of unmanned aerial vehicles used in border surveillance in Hungary and in some foreign countries, the systems currently in use and the possibilities for their further development. The number of border police personnel has its limits, to insure the security and the efficiency we should examine every opportunity. The study is searching the answer how the unmanned aerial vehicles and drone technologies effect manpower, and how we can increase the efficiency of the border surveillance system.

Keywords: border surveillance, the challenges of the Schengen area, unmanned aerial vehicles, drones, efficiency of the combination of manpower and new technologies

Suhajda Attila: Szélsőséges csoportok és a migráció kapcsolata Ausztriában - Relationship between extremist groups and migration in Austria

Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Doktori Iskola

suh.attila@gmail.com

A tanulmány és az előadás a migráció és az osztrák szélsőségesek kapcsolatáról szól 2009 és 2021 között. A téma aktualitását adja a nemzetközi migráció felfokozott üteme és a közelmúlt terrorcselekményei, melyek az osztrák és a nemzetközi közvéleményt is mobilizálták. Ausztria különlegességét adja, hogy közép-európai ország lévén kitett a nemzetközi migrációnak és területén a világ számos országából érkező kisebbségek élnek. Áttekintésre kerülnek az országot érintő nemzetközi migrációs trendek, az egyes szélsőségek és a migráció kapcsolata valamint a szélsőségesek által elkövetett politikailag motivált bűncselekmények alakulása. Módszertani

szempontból a témába vágó releváns adatok és az illetékes rendészeti szervek évkönyveinek adatai alapján készül elemzés és górcső alá kerülnek a radikalizációs folyamatok és a közelmúlt terrorcselekményei. A tanulmány célja, hogy képet adjon az Ausztriai szélsőséges csoportok sokoldalúságáról, a migráció mobilizáló hatásairól, valamint a szélsőségek kezelésének osztrák gyakorlatát értékelje és azonosítsa a jó gyakorlatokat.

Kulcsszavak: Ausztria, migráció, szélsőséges csoportok, bűncselekmények, elemzés

The study and the presentation focus on the relationship between migration and extremism in Austria between 2009 and 2021. The topicality of the topic is given by the increased pace of international migration and recent terrorist attacks, which have mobilised both Austrian and international public opinion. Austria's specificity is that it is a Central European country exposed to international migration and is home to minorities from many countries around the world. The international migration trends affecting the country, the relationship between extremism and migration and the evolution of politically motivated crime committed by extremists are reviewed. From a methodological point of view, it will be based on relevant data and yearbooks of the relevant law enforcement agencies, and will analyse radicalisation trends and recent terrorist acts. The aim of the study is to provide an overview of the multifaceted nature of extremist groups in Austria, the mobilising effects of migration, and to assess Austrian practices in dealing with extremism and identify good practices.

Keywords: Austria, migration, radical groups, crime, analysis

Urbán Ferenc: Az ukrajnai konfliktus hatása az európai menekültügyi rendszerre - The impact of the conflict in Ukraine on the European asylum system

Nemzeti Közszerzői Egyetem Rendészettudományi Doktori Iskola

ferenc.urban1980@gmail.com

A Közös Európai Menekültügyi Rendszer (KEMR) egy olyan menekültügyi jogszabályrendszer, amely a menedékjogi eljárás szabályozását célozza a menedékjogi kérelem benyújtásától a befogadás feltételéig – beleértve a menekülők tömeges beáramlásának helyzetét is. A KEMR átmeneti védelemről (2001/55 EK irányelv) szóló irányelvnek megalkotásához hozzájárult a

jugoszláviai háború és a koszovói háború okozta menekülthullám is, alkalmazására azonban az ukrajnai háború kitöréséig még nem került sor.

Célom, hogy bemutassam a statisztikai adatok alapján, hogy mi a különbség a kilencvenes évek menekülthullámai, illetve a jelenleg Ukrajnából érkező menekülők között, mi indokolta az irányelv alkalmazását. Statisztikai és jogszabályi elemzés segítségével mutatom be az irányelv alkalmazásának lehetséges okait és várható későbbi hatását az európai menekültügyi rendszerre.

Számszerűségét tekintve a jelenlegi konfliktus okozta menekülthullám az Európában a II. világháborút követő időszak hullámaint meghaladja. Az átmeneti védelemről szóló irányelv jelenlegi alkalmazása vélhetően alakítani fogja az Unió migrációs politikájának későbbi fejlődését is, ennek lehetséges kimenetelét is elemezni fogom.

Kulcsszavak: Átmeneti védelemről szóló irányelv, migrációs statisztika, menekülők Európában

The Common European Asylum System (CEAS) is a system of asylum legislation that aims to regulate the asylum procedure from the moment an asylum application is lodged to the conditions for admission, including in situations of mass influx of asylum applications. The CEAS's Directive on temporary protection (Directive 2001/55/EC) was prompted by the wave of asylum seekers from the war in Yugoslavia and the war in Kosovo, but was not applied until the outbreak of the war in Ukraine.

My aim is to show, on the basis of statistical data, the difference between the waves of asylum seekers in the nineties and the waves of asylum seekers currently arriving from Ukraine, and what has justified the application of the Directive.

Using statistical and legal analysis, I will present the possible reasons for the application of the Directive and its likely future impact on the European asylum system.

In terms of numbers, the current conflict-induced asylum flows in Europe exceed those of the post-World War II period. The current application of the Temporary Protection Directive is likely to shape the future development of the EU's migration policy. The possible outcome of this process is also part of my analysis.

Keywords: Temporary protection directive, migration statistics, asylum seekers in Europe

Zsakai Lénárd: A schengeni értékelési mechanizmus reformja - Reform of the Schengen evaluation mechanism

Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Doktori Iskola

lenard.zsakai@bm.gov.hu

2020. november 25-én az Európai Bizottság közzétette, majd ezt követően a tagállamokkal együtt megvitatta a schengeni tagságból eredő tagállami kötelezettségek ellenőrzésére vonatkozó mechanizmus működtetésével kapcsolatos, az elmúlt évek során keletkezett tapasztalatokat. E jelentés átfogó és tételes eredményeket mutat be az első többéves, ún. értékelési programról. A vissza-visszatérő tagállami hiányosságok és a divergens gyakorlatok a tagállamok között valószínűsíthetően a schengeni szabályozók inkoherens végrehajtásából eredeztethetők, mely a teljes schengeni övezet átfogó működésére hatással lehet. Számos egyéb, schengeni térséget illető változtatási igényen túlmenően az érintett államok és uniós intézmények arról döntöttek, hogy a schengeni értékelési és monitoring mechanizmusnak a jövőt illetően meg kell újulnia és szignifikáns változásokon kell keresztül mennie.

A tanulmány célja, hogy feltárja a schengeni értékelések megváltoztatására irányuló nemzetközi szándék okait és körülményeit, valamint legfontosabb előzményeit. Ennek részeként ismertetésre kerül a jelenlegi rendszer uniós szakpolitikai, jogi és gyakorlati háttere és a mechanizmus problémáira rávilágító, tagállami tapasztalatokon és véleményeken is nagymértékben alapuló jelentés is. Az értekezés továbbá „early warning” jelleggel, előrejelző szerepet is magára kíván öltetni, figyelembe véve a feltételezést, miszerint szükséges lesz a kellő időben, kellő hatékonysággal történő hazai felkészülés, mely egységes és jól koordinált megközelítést követel meg valamennyi érintett fél részéről.

Kulcsszavak: Schengeni térség, sacheval, schengeni reformok, early warning

On 25 November 2020, the European Commission published and subsequently exchanged views with Member States on the experience gained over the past years in the functioning of the Schengen evaluation and monitoring mechanism. This report presents comprehensive and detailed results of the first multi-annual evaluation programme. Recurring shortcomings and divergent practices between Member States are likely to result from inconsistent implementation of the Schengen rules, which may have an impact on the overall functioning of the Schengen

area. In addition to many other needs for change in the Schengen area, the States and EU institutions concerned have decided that the Schengen evaluation and monitoring mechanism needs to be renewed and has to undergo significant changes for the future.

The aim of the study is to identify the reasons for and the context of the international ambition to change the Schengen evaluations, as well as their main background. This will include a description of the EU policy, legal and practical background to the current system and a report, drawing heavily on Member States' experiences and opinions, highlighting the problems with the mechanism. It also aims to take on an "early warning" and forward-looking role, taking into account the assumption that timely and effective national preparation will be necessary, requiring a coherent and well-coordinated approach by all parties concerned.

Keywords: Schengen area, scheck, schengen reforms, early warning

Nemzetközi rendészeti aktualitások szekció

Hakim Alasgarov: Role Public-Private Partnership in developing smart cities: The case of Azerbaijan

University of Public Service

hakim_alasgarov@yahoo.com

The past few years in Azerbaijan has been marked by growing government interest in using ‘smart’ solutions in urban and rural planning. The results of the Karabakh conflict pushed these aspirations even further, with ‘smart’ technologies being seen as the key instruments in the redevelopment of the de-occupied territories in the case of Azerbaijan. Special attention is given to the experience of the prominent smart communities in different parts of the world, in terms of the applied models of private-public collaboration.

This article also opens a general discussion about the concept of the ‘smart city’ and how it can be understood in the context of public-private partnership as a tool that can possibly facilitate smart transformation of cities and regions ensuring wider range of prospects for various stakeholders including residents, business actors, authorities, educational institutions, NGOs and so on, as well as create a more sustainable economic and social environment. The article also addresses the problems of implementation of the smart city concept in the country and discusses how to adapt general visions and global aspirations for smart and sustainable cities to the Azerbaijani context. Furthermore, the article suggests which metrics and policy domains the authorities should consider when translating the smart city visions into policy while applying PPP elements.

Keywords: Public-Private Partnership, smart cities, sustainable development, Smart governance, smart solution

Ivanics Zsófia: Szelektív körkép a fogvatartotti munkáltatás európai rendszereiről és gyakorlatairól - Selective overview of prison labour systems and practices in Europe

Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Doktori Iskola

ivanics.zsofia@gmail.com

A fogvatartottak munkáltatása a büntetés-végrehajtási rendszerek általánosnak számító eleme, amely a börtönrendszerek többségében munkakötelezettség formájában van jelen. A munkáltatási rendszerek vonatkozásában meglehetősen kevés átfogó, több országot vizsgáló kutatás létezik. Ennek egyik legfőbb oka a büntetés-végrehajtással kapcsolatos kutatások megvalósításának nehézségeiben rejlik. Az adatgyűjtést illetően az adatok és információk hozzáférhetősége, az elemzés kapcsán pedig a jogszabályi környezet és a szervezeti sajátosságok sokfélesége jelenthet kihívást. Az elérhető források között is különösen ritka azoknak a vizsgálatoknak a köre, amelyek nem országbemutatókra, hanem szisztematikus összehasonlításra épülnek. Szisztematikus összehasonlító vizsgálatok hiányában a fogvatartotti munkáltatás közelmúltbeli tendenciái elsősorban nemzetközi szervezetek és kezdeményezések jelentéseire, illetve néhány átfogóbb jellegű vizsgálatra, valamint ezen források megállapításait ismertető áttekintő jellegű tanulmányokra támaszkodva tárhatók fel. Az előadás célja, hogy a felsorolt forrástípusok alapján egyfajta áttekintést nyújtson az európai fogvatartotti munkáltatás rendszerek működésének legfontosabb aspektusairól, közös és egyedi sajátosságairól. E célból röviden ismertetem a fogvatartotti munkáltatás 1950-es évekbeli szabályozási és szervezeti kereteinek főbb vonásait, majd részletesebben tárgyalom a 1990-es évek közepétől tartó időszak fejleményeit.

Kulcsszavak: büntetés-végrehajtás, fogvatartotti munkáltatás, európai kitekintés, jogi keretek, munkáltatási rendszerek

Prison labour is a common feature of prison systems and as a rule of thumb, it is mandatory for sentenced inmates (which means that a prison sentence in most cases involves the obligation to work). There are only a few systematic comparative studies available on prison labour, since data collection regarding criminal justice and prison systems is a rather demanding task, and the comparability of such data due to the diversity of different national legal frameworks may also cause difficulties. Even among the available sources, studies based on systematic comparisons rather than country profiles are particularly rare. In the absence of systematic comparative

studies, recent trends in prisoner labour practices can be explored mainly by relying on reports of international organisations and projects, and on the few comprehensive studies available in the field. The aim of the presentation is to provide an overview of the most important aspects of the European prisoner labour schemes, their common and specific features, based on the types of sources listed. To this end, I briefly outline the main features of the regulatory and organisational framework of prisoner labour system of the 1950s, and then discuss in the recent developments since the mid-1990s.

Keywords: prison system, prison labour, European perspectives, legal frameworks, prison labour regimes

dr. Pék Richárd Tamás: A koronavírus járvány és terrorizmus az Európai Unióban - COVID-19 pandemic and terrorism in the European Union

Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Doktori Iskola

pektamasrichard@gmail.com

A koronavírus-járvány a globális és emberi biztonságra, a társadalmak egészségére jelentős fenyegetést hozott az Európai Unióban is. Szükséges annak vizsgálata, hogy a terrorizmusra hogyan hatott a COVID-19 járvány az unióban. A terrorizmus mértékét, struktúráját hogyan alakították át a járvány során alkalmazott intézkedések – különösen a szabad mozgás és más emberi jogok korlátozása – a vizsgált Európai Unióban. Milyen új trendekkel kell szembenézni? Az adatokat elemezve megállapítható, hogy a COVID-19 járvány a terrorizmusra több szempontból hatott. Egyrészt a terrorista szervezetek a világjárványt terjeszkedési lehetőségnek nézik különösen a kibertérrel illetően, az internet sokkal szélesebb körben való és hatékonyabb használatával. Másrészt megjelent a járványterrorizmus, mely a COVID-19 és terrorista propaganda terjesztésének új eszköze. A terrorizmust a COVID-19 járvány sem állította meg, csak annak során új elemekkel bővült. Kérdés, hogy az online terrorista tartalom terjesztésével szembeni fellépésről szóló új uniós rendelet milyen változásokat fog hozni a terroristák online tér használatában. A tanulmány ezekre a kérdésekre keresi a választ és mutatja be a jelenlegi helyzetet az Európai Unióban.

Kulcsszavak: terrorizmus, COVID-19 járvány, pandémiás terrorizmus, biztonság, Európai Unió

The COVID-19 pandemic has brought a significant threat to the global and human safety and health of societies in the European Union as well. There is a need for examining the impact of COVID-19 on terrorism in the European Union. How have the adopted measures – especially the restrictions of right for movement and other human rights – changed the structure and impact of terrorism in the examined European Union. What kind of new trends should we face? The impact of COVID-19 on terrorism has several aspects. First, the terrorist organizations view the global pandemic as an opportunity for expansion especially referring to the cyberspace and using the internet more effectively and widely. Second, a new form of terrorism has appeared, the pandemic terrorism, which means a new tool for spreading terrorist propaganda and COVID-19. The pandemic did not stop terrorism and terrorism was expanded by new tools and elements. The question is what changes the new EU regulation on tackling the distribution of terrorist content online will bring to the way terrorists use online space. This paper focuses on these topics and examine the current situation in the European Union.

Keywords: terrorism, COVID-19 pandemic, research, pandemic terrorism, safety, European Union

Tamás Szintia: Magyarország és Lengyelország kereskedelmi kapcsolatai - Trade relations between Hungary and Poland

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

szintia.tamas@gmail.com

A kutatásom bemutatása során részletesen kitérek a Magyar Export-Import Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaság aspektusaira, valamint a Magyar Nemzeti Bank által közölt adatokra és Központi Statisztikai Hivatal adataira. Továbbá a következő kérdések is választ adok: milyen lengyel befektetők vannak jelen Magyarországon? Milyen magyar befektetők vannak jelen Lengyelországban? Mivel foglalkozik a Lengyel Beruházási és Kereskedelem-fejlesztési Ügynökség? Mivel foglalkozik a Lengyel-Magyar Gazdasági Kamara?

A kutatásom során a komparatív módszertant alkalmazom, Magyarország és Lengyelország gazdaságát hasonlítom össze például statisztikai adatok alapján.

A kutatások azt mutatják, hogy az elmúlt évtizedekben Magyarország és Lengyelország egymás közötti gazdasága dinamikus fejlődésnek indult. A fejlődő lengyel gazdaság meghatározó külgazdasági partnere Magyarországnak, valamint a magyar cégeknek. Lengyelországot a földrajzi közelsége, a nagy felvevőpiaca, és a stabil alapokon álló gazdasága teszi kiszámítható, állandó gazdasági kereskedelmi partnerünké a kelet-közép európai térségben.

A magyar-lengyel kereskedelmi kapcsolatok az elmúlt években indultak nagymértékű fejlődésnek, a két ország között számos még kiaknázatlan lehetőség rejlik. Miután 2004-ben Magyarország és Lengyelország az Európai Unió tagjává vált, az egységes belső piac része is lett, amelyben a fellépő adminisztratív követelmények egyszerűbbé és átláthatóbbá váltak, valamint a nyelvi nehézségek az egyre korszerűbb technológiának köszönhetően már áthidalhatóbbak. A lehetőség adva van a további bővüléshez, amelyet a vállalatok láthatóan az elmúlt években fel is fedeztek.

Kulcsszavak: magyar, lengyel, gazdaság, export, import

In presenting my research, I will go into detail on aspects of the Hungarian Export-Import Bank, as well as data provided by the Hungarian National Bank and the Central Statistical Office. I will also answer the following questions: Which Polish investors are present in Hungary? Which Hungarian investors are present in Poland? What does the Polish Investment and Trade Promotion Agency do? What does the Polish-Hungarian Chamber of Commerce do?

In my research, I use the comparative methodology, comparing the economies of Hungary and Poland, for example on the basis of statistical data.

Research shows that in the last decades the economies of Hungary and Poland have developed dynamically between each other. The developing Polish economy is a key foreign trade partner for Hungary and Hungarian companies. Poland's geographical proximity, its large absorption market and its stable economy make it a predictable and stable economic trading partner in the Central and Eastern European region.

Hungarian-Polish trade relations have developed strongly in recent years, and there are many untapped opportunities between the two countries. Since Hungary and Poland became members of the European Union in 2004, they have also become part of the single internal market, where

administrative requirements have become simpler and more transparent, and language difficulties more surmountable thanks to increasingly modern technology. The opportunity is there for further expansion, which companies seem to have recognised in recent years.

Keywords: Hungary, polish, economy, export, import

Digitális forradalom a rendészettudományban szekció

Bak Gerda – Reicher Regina: A vállalkozások és a digitális fejlődés - Business and digital development

Bak Gerda: Óbudai Egyetem, Biztonságtudományi Doktori Iskola, bak.gerda@uni-obuda.hu

Dr. Reicher Regina: Budapesti Gazdasági Egyetem, Menedzsment Tanszék, reicher.regina@uni-bge.hu

A digitalizáció és az Ipar 4.0 térhódítása olyan technológiai fejlődést indukált, melyek elterjedtsége és szükségessége megkérdőjelezhetetlen, azonban ezeknek az újításoknak a használata, illetve a használatukhoz szükséges tudás és felkészültség mind az egyének, mind a vállalkozások tekintetében megkérdőjelezhető. A felkészültség és a tudás, képesség és tudatosság hiánya pedig számos negatív tényezőt von maga után, melyeket orvosolni szükséges. Ezeket az újdonságokat a fogyasztók viszonylag gyorsan és könnyen beépítik a felhasználási szokásaikba, azonban a vállalatok részéről ez az adoptálás lassabban, illetve nehezkesebben megy végbe. Egyes vállalkozások nem tudnak olyan gyors ütemben reagálni, vagy alkalmazkodni a változó trendekhez, ami nem csak a versenytársakhoz képest okoz lemaradást, hanem a fogyasztók elvesztését és új vásárlóktól való elesést is jelenthet. Mindezek mellett akadnak olyan vállalkozások is, melyek nyitnak a technológiai fejlődésre, azonban mégsem tudják azt az előrehaladást elősegítve alkalmazni.

Jelen tanulmány többek között arra keresi a választ, hogy a magyarországi vállalkozások mennyire felkészültek az új technológiai megoldások adoptálására a mindennapi működésükbe; valamint miként tudják megvalósítani ezt a folyamatot, továbbá milyen tényezők segítik elő, vagy éppen okoznak nehézséget benne.

Kulcsszavak: vállalkozások, ipar 4.0, digitalizáció, magyar, fejlődés

Digitalisation and the rise of Industry 4.0 have triggered technological developments whose diffusion and necessity are unquestionable, but the use of these innovations and the knowledge and preparedness to use them are questionable for both individuals and businesses. This lack of

preparedness, knowledge, skills and awareness leads to a number of negative factors that need to be addressed. These innovations are relatively quick and easy for consumers to incorporate into their usage patterns, but slower and more difficult for businesses to adopt. Some businesses are not able to react or adapt to changing trends as quickly, which not only puts them behind their competitors, but can also mean losing customers and new customers. In addition, there are also businesses that are open to technological advances, but fail to apply them to drive progress.

This study seeks to find out, among other things, how well Hungarian businesses are prepared to adopt new technologies in their day-to-day operations, how they are able to do so, and what factors facilitate or hinder this process.

Keywords: enterprises, industry 4.0, digitalisation, Hungarian, development

dr. Bánáti Tibor: Az OSINT tevékenység alkalmazása a bűnügyi munkában - Application of OSINT activity in criminal work

Nemzeti Közszerződési Egyetem Rendészettudományi Doktori Iskola

banati.tibor@orfk.police.hu

Tanulmányom alapját az a mindannyiunk által ismert alapelv adja, mely szerint, „ami egyszer felkerül az internetre, az örökre ott is marad”. Ezen gondolatot alapvetésként kezelve megállapíthatjuk, hogy napjainkra a büntetőeljárás során beszerzendő és felhasználható adatok fő forrásává az internet vált. A mindannyiunk által önkéntesen szolgáltatott személyes adatok kimeríthetetlen forrásai a közösségi médiafelületek, amelyeket a hírszerző-felderítő munkát végzők ugyanúgy használnak, mint az átlagemberek. A bűnüldöző szervek a nyomozás során beszerzendő adatok összegyűjtésére nemzetközi szinten, így hazánkban is a nyílt forrású információszerzés, az ún. OSINT módszerét is alkalmazzák. Értekezésem során bemutatom az OSINT tevékenységhez kapcsolódó történeti előzményeket, valamint alapfogalmakat, az adatgyűjtés főbb szabályait. Ismertetésre kerülnek a gyakorlati alkalmazás során szükséges feltételek, továbbá a kereséssel érintett leggyakoribb adatbázisok. A nyomozás során végzett adatgyűjtést és az adatok strukturálását követően az elemző-értékelő egységek jelentésükben számolnak be tevékenységük eredményéről, ezzel segítve az eredményes felderítő munkát. A bűnelemzők munkáját a felderítő tevékenységet célirányosan segítő programok is támogatják. Összegzésként az adatgyűjtés ezen formájában rejlő jövőbeli lehetőségeket ismertettem.

Kulcsszavak: internet, közösségi média, bűnelemzés, OSINT, bűnfelderítés

My study is based on the principle we all know that "once you put it on the internet, it stays there forever". Treating this idea as a basis, we can state that the internet has become the main source of data to be obtained and used in criminal proceedings. The inexhaustible sources of personal information we all voluntarily provide are social media interfaces, which are used by intelligence-investigators in the same way as the average person. The collection of data to be obtained during the investigation by law enforcement agencies at the international level, including the acquisition of open source information in Hungary, the so-called OSINT method is also used. In the course of my dissertation I present the historical antecedents related to the OSINT activity, as well as the basic concepts and the main rules of data collection. The conditions required for practical application are described, as well as the most common databases involved in the search. Following the collection of data during the investigation and the structuring of the data, the analytical and evaluation units report on the results of their activities in their report, thus assisting in effective exploratory work. The work of the crime analysts is also supported by programs that purposefully support the exploratory activity, and I will summarize the future possibilities of this form of data collection.

Keywords: internet, social media, crime analysis, OSINT, intelligence

Erdélyi Katalin: Elektronikus kézírásvizsgálati jegyzőkönyv - Electronic report for examination of handwriting

Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Doktori Iskola

erdelyi.katalin@uni-nke.hu

Az írásszakértői vizsgálat tárgya az emberi írómozgás valamilyen íráshordozón rögzült grafikai kifejeződése, alapvető feladata annak megállapítása, hogy az ismeretlen eredetű, kétes vagy vitás grafikai nyom kitől származik. Az írásszakértői vizsgálat főbb mozzanatairól és az eredményről szakértői vélemény készül, az apróbb részletek pedig vizsgálati jegyzőkönyvbe kerülnek. A jegyzőkönyvnek többes célja van. Megőrökíti a vizsgálat alá vont kézírásos produktumok sajátosságait, azok egyezéseit, különbségeit, felismerhetőbbé teszi az írásban jelenlévő összefüggéseket, ellenőrizhetővé, ezáltal megbízhatóbbá teszi az írásszakértői döntést, és erősíti az írásazonosítás módszerének tudományos jellegét. A tanulmány a magyar írásszakértők által alkalmazott jegyzőkönyvek fejlődésének főbb állomásain keresztül vezeti el az olvasót a szerző saját tervezésű elektronikus vizsgálati jegyzőkönyvéig. Az elektronikus jegyzőkönyv egy jelenleg is fejlesztés alatt álló szoftver, amely a hagyományos adatlapokhoz hasonlóan felületet szolgáltat az írásazonosító sajátosságok feltárására, a bevitt adatokat számítógépes adatbázisban tárolja, a szakértői döntést pedig statisztikai, valószínűségszámítási és számítástudományi eredményekkel támogatja. Amellett, hogy a hagyományos vizsgálati jegyzőkönyveknek egy mai kor követelményeihez igazított változatát képviseli, adatelemzési funkciói révén lehetővé teszi a kézírásokkal összefüggő vizsgálatok objektívebb lefolytatását.

Kulcsszavak: kézírászakértés, azonosítás, írássajátosság, dokumentálás, elektronikus vizsgálati jegyzőkönyv

The subject of a handwriting expert's examination is the graphic expression of a human handwriting movement recorded on a writing medium, and its basic task is to determine the origin of the unknown, doubtful or disputed graphic trace. An expert opinion will be prepared on the main aspects of the peer review and the result, and the details will be recorded in the review report. The documentation has multiple purposes. It captures the peculiarities of the handwriting examined, the similarities and differences, makes the connections present in the writing more recognizable, verifiable, thus making the decision of the writing expert more reliable, and strengthens the scientific nature of the method of writing identification. The study

leads the reader through the main stages of the development of the reports used by Hungarian writers to the author's electronic examination report. An electronic report is a software currently under development that, like traditional datasheets, provides an interface for exploring handwriting identification features, stores input data in a computer database, and supports expert judgment with statistical, probability, and computational results. In addition, it represents a modern version of traditional expert documentation and allows for more objective handwriting research through its data analysis functions.

Keywords: handwriting expertise, identification, handwriting peculiarity, documentation, electronic examination report

Jagodics Ibolya: XXI. századi social engineering visszaélések - 21st century social engineering abuses

Nemzeti Közszolgálati Egyetem Katonai Műszaki Doktori Iskola

jagodicsibolya@gmail.com

Nap mint nap hallunk arról, hogy a technológia drasztikus előre törése az információs társadalom számára számos veszélyt hordoz. Napjainkban bárki áldozatául eshet az online támadásoknak, melyek között a social engineering technikákat néhány esetben különösen nehéz felismerni. Mivel a kiber bűnözők tájékozottak, felkészültek és a hétköznapi ember rohanó világban él, ezek kombinációi a valósnak tűnő történetek alapján az óvatos egyént is könnyedén megtéveszthetik.

Tanulmányom elkészítése során a közösségi média oldalakon (Facebook és LinkedIn) ismerősök körében megosztott online Google kérdőív segítségével feltáró kutatást végeztem. A következő kérdések megválaszolásának érdekében a vizsgálódás lehetőséget adott a Magyarország területén elkövetett social engineering visszaélések elemzésére.

- a) Hogyan oszlik meg a nemek aránya az online visszaélés áldozatai között?
- b) Milyen jellemző károkat realizáltak a sértettek a kérdőívet kitöltők között?
- c) A sértettek milyen arányban tettek lépéseket vagy feljelentést az ügyben?
- d) Azon érintettek, akik jelezték sérelmüket, jellemzően hatóság vagy vállalati környezetben belül jelentették az eseteket?

A tanulmány bevezetésében bemutatásra kerülnek az említett social engineering visszaélések tipikus formái, illetve a vizsgálat körülményei. Ezt követően elemzi a Google online kérdőívet kitöltők válaszaiból feltárt eredményeket. Ezek alapján megállapítások kerülnek megfogalmazásra. A kutatás befejezése összefoglalja a vizsgálgódás során szerzett tapasztalatokat és következtetést fogalmaz meg.

Kulcsszavak: visszaélés, sértett, social engineering, feljelentés, károk

Day by day we hear that the drastic forward break of technology carries a number of threats to the information society. Nowadays, anyone may be a victim of online attacks, among which social engineering techniques are sometimes particularly difficult to detect. Since cybercriminals are well-informed, well-prepared, and ordinary people live in a fast-paced world, their combinations can easily deceive the cautious individual based on seemingly real-life stories.

In my study, I conducted exploratory research using an online Google questionnaire shared among friends on social media sites (Facebook and LinkedIn). In order to answer the following questions, the investigation provided an opportunity to analyse social engineering abuses in the field of Hungary.

- a) How is the gender ratio distributed among victims of online abuse?
- b) What typical damage did the victims suffer among the questionnaire respondents?
- c) What proportion of victims have taken action or reported in the case?
- d) Did those who reported their harm typically report cases within an authority or a corporate environment?

In the introduction of the study, typical forms of these social engineering abuses and the circumstances of the research are presented. It then analyzes the results of the responses of google online survey respondents. Based on these, findings are formulated. In the final part of the examination, it summarizes the experience gained during the investigation and draws a conclusion.

Keywords: abuse, victim, social engineering, official complaint, losses

A rendezvény az Emberi Erőforrások Minisztériuma megbízásából az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő által meghirdetett Nemzeti Tehetség Program NTP-FKT-M-18-0003 kódszámú pályázati támogatásból valósul meg.

